

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Хмельницького національного університету,
доктор технічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України

М. Є. Скиба

« 25 » _____ 2020 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Мединської Аліни Валентинівни
«Професійний розвиток вчителів іноземних мов в системі
післядипломної освіти Франції», поданої на здобуття ступеня доктора
філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю
015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»**

Обґрунтування вибору теми дослідження. Впевнений вектор нашої держави до євроінтеграції, можливість вступу України в Європейський Союз, країни-члени якого популяризують плюрилінгвізм, актуалізують питання вдосконалення системи післядипломної іншомовної педагогічної освіти. Особлива увага приділяється новим підходам до професійного розвитку вчителів, у тому числі іноземних мов, що вимагає вивчення зарубіжного досвіду.

Доцільним є дослідження досвіду Франції, країни з давньою історією освіти, яка була першою у світі державою з офіційно проголошеною концепцією післядипломної педагогічної освіти, а вивчення іноземних мов у сучасних школах є пріоритетним предметом. Професійний розвиток вчителів іноземних мов у Франції регулюється декретами, циркулярами, наказами двох міністерств, що доповнюють положення Освітнього кодексу. Згідно Трудового кодексу Франції, професійний розвиток – це здобуття та оновлення професійних знань та навичок, освіта впродовж життя націлена на його сприяння та є національним обов'язком. Впровадження французького досвіду може сприяти практичному вдосконаленню змістового, організаційного, технологічного компонентів професійного розвитку вчителів іноземної мови в Україні.

Стратегічні підходи щодо регулювання трансформаційних процесів в освітній галузі України знайшло своє відображення у законодавчих та нормативно-правових документах, які визначають розвиток національної системи безперервної педагогічної освіти, зокрема: Закон України «Про вищу освіту» (2014); «Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (2017); Закон України «Про освіту» (2017); Концепції розвитку педагогічної освіти МОН України (2018); Постанова КМ України «Деякі питання кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 р. № 800; Постанова КМ України «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 27.12.2019 року» №1133; Закон «Про повну загальну середню освіту» (2020).

Проблемами розвитку української та зарубіжної післядипломної педагогічної освіти, у тому числі іншомовної, в науці займалися такі вітчизняні науковці як: Н. Авшенюк, Н. Бідюк, М. Зембицька, І. Зязюн, Л. Зязюн, Л. Костіна, Л. Лук'янова, О. Матвієнко, Н. Муқан, Ю. Ненько, Н. Ничкало, О. Огієнко, В. Олійник, М. Пахомова, Л. Пуховська, А. Сбруєва, Т. Сорочан, В. Третько та інші. Наукові праці українських вчених О. Бочарової, О. Голотюк, І. Кононенко, В. Лащихіної, В. Лучкевич, Т. Харченко, Л. Шаповалової, М. Шпаргалюк присвячено дослідженням французької педагогічної системи: її структурі, тенденціям розвитку, шляхам реформування, підготовці та професійному становленню майбутніх вчителів, у тому числі іноземних мов. Питання системи післядипломної освіти вчителів у Франції знайшло теоретичне обґрунтування у працях Л. Гранюк, К. Корсака, Ю. Несіна, С. Синенко. Дослідниця Н. Скрипчук порівнює особливості формування професійної майстерності вчителя іноземної мови в системі післядипломної педагогічної освіти України і Франції.

Аналіз наукової літератури свідчить про суттєвий доробок французьких та європейських вчених щодо професійної підготовки, становлення і розвитку педагогічних кадрів у системі неперервної освіти Франції, а саме в працях таких науковців як: Л. Андерсон (L. Anderson), М. Буарон (M. Boiron), Р. Бурдонкль (R. Bourdoncle), Л. Демайї (L. Demailly), П. Ле Дуарон (P. Le Douaron), Ж.-М. Жілінг (J.-M. Gillig), Р. Гуагу (R. Goigoux), М. Кайл (M. Kail), Б. Корню (B. Cornu), Ф. Кро (F. Cros), Ш. Маруа (Ch. Maroy), П. Місра (P. Misra), Ж.-Л. Одюк (J.-L. Auduc), Л. Паке (L. Paquay), Ф. Перенну (Ph. Perrenoud) та інших.

Здійснений аналіз наукових праць доводить, що проблема організації професійного розвитку вчителів іноземних мов у Франції не була предметом спеціальних розвідок в Україні, що підтверджує актуальність теми та

зумовлює вибір теми дисертаційного дослідження: **«Професійний розвиток вчителів іноземних мов в системі післядипломної освіти Франції»**.

Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дослідження виконано відповідно до тематичного плану наукових досліджень Хмельницького національного університету «Трансформація життєвого світу людини в умовах особистісного і професійного розвитку» (ДР № 0116U005844). Тема дисертації затверджена рішенням Вченої ради Хмельницького національного університету (протокол № 6 від 24.11.2016 р.).

Вірогідність результатів дослідження забезпечена теоретичною обґрунтованістю вихідних положень; системним аналізом літературних джерел, законодавчих і нормативно-правових документів Франції та України; відповідністю комплексу методів наукового пошуку об'єкту, предмету, меті й завданням дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що:

– *вперше* у вітчизняній педагогіці виявлено особливості професійного розвитку вчителів іноземних мов у системі післядипломної освіти Франції (нормативно-правове забезпечення; відповідність програм професійного розвитку актуальним тенденціям освітньої політики, потребам учителів і навчальних закладів; спрямованість на вдосконалення професійної компетентності та навчальні досягнення учнів; державна підтримка щодо залучення до участі в професійному розвитку; цільове фінансування; організація й реалізація досліджуваного процесу на рівні країни, академій (одиниця адміністративного розподілу освітніх регіонів) та суб'єктів; варіативність видів, змісту, моделей, форм і методів організації професійного розвитку; інтегрованість міжпредметних зв'язків у практичну педагогічну діяльність; академічна та міжнародна мобільність; використання інноваційних освітніх технологій; сертифікація вчителів першого і другого ступеня (вчителі закладів початкової та середньої освіти); підготовка вчителів-тренерів; участь в професійних об'єднаннях); *здійснено* порівняльно-педагогічний аналіз професійного розвитку учителів іноземних мов в Україні та Франції; обґрунтовано можливості творчої реалізації конструктивних ідей французького досвіду в освітньо-педагогічному просторі України;

– *удосконалено* навчально-методичне забезпечення професійного розвитку вчителів іноземних мов; *уточнено* зміст понять «професійний розвиток вчителів іноземних мов» та «післядипломна іншомовна педагогічна освіта»;

– *подальшого розвитку набули* положення щодо форм та ресурсів ефективної організації, планування, самоосвіти, участі в професійних

об'єднаннях професійного розвитку вчителів іноземних мов Франції та їх упровадження в систему неперервної педагогічної освіти України.

Практичне значення результатів дослідження, одержаних на основі компаративного аналізу неперервного професійного розвитку вчителів іноземних мов у Франції і в Україні, полягає в розробленні та впровадженні методичних рекомендацій «Професійний розвиток вчителів іноземних мов: досвід Франції», в яких окреслено можливості використання конструктивних ідей французького досвіду у забезпеченні професійного розвитку вчителів іноземних мов в Україні. Основні результати порівняльного аналізу педагогічної освіти Франції та України, ключові положення і джерельна база можуть бути використані при розробленні освітніх програм, дидактичних комплексів навчальних дисциплін, спецкурсів і спецсемінірів, для оновлення курсів з педагогіки, порівняльної педагогіки у закладах вищої та післядипломної педагогічної освіти України. Матеріали дисертації можуть використовуватися вітчизняними науковцями для проведення науково-педагогічних досліджень, студентами та вчителями іноземних мов закладів середньої освіти для вдосконалення професійної компетентності.

Результати дослідження впроваджено у навчальний процес Комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» (довідка № 145 від 30.06.2020 р.), Волинського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (довідка № 186/02-13 від 27.08.2020 р.), Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (довідка № 426/1 від 21.08.2020 р.), Хмельницького національного університету (довідка № 9 від 02.03.2020 р.).

Публікації. Основний зміст дисертаційного дослідження відображено в 13 публікаціях, з-поміж яких: 4 статті у наукових фахових виданнях України; 1 стаття у зарубіжному періодичному науковому виданні; 7 праць у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій, науково-методологічних семінарів України і зарубіжжя та інших наукових виданнях, 1 методичні рекомендації.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, переліку умовних скорочень, списку використаних джерел (357 найменувань, з них 194 – іноземними мовами), 22 додатків на 74 сторінках. Загальний обсяг дисертації становить 333 сторінки, основний зміст викладено на 196 сторінках. Робота містить 1 таблицю та 7 рисунків.

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертація Мединської Аліни Валентинівни «Професійний розвиток вчителів іноземних мов в системі післядипломної освіти Франції» є самостійним завершеним, міждисциплінарним дослідженням актуальної проблеми теорії і методики професійної освіти, порівняльної професійної педагогіки, виконаним у вигляді кваліфікаційної наукової праці, що містить нові науково обґрунтовані теоретичні результати, які мають важливе практичне значення. Робота відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167, та може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)», галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

2. Результати дослідження обговорено та схвалено на засіданні міжкафедрального фахового семінару Хмельницького національного університету (результати голосування: «за» – 15; «проти» – немає, «утримались» – немає) від 21 вересня 2020 року.

Головуючий на засіданні міжкафедрального фахового семінару:

доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри практики іноземної мови
та методики викладання

Хмельницького національного університету

Н. М. Бідюк

Рецензенти:

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри технологічної та професійної освіти
і декоративного мистецтва

Хмельницького національного університету

І. В. Андрощук

доктор педагогічних наук, доцент,

професор кафедри германської
філології та перекладознавства

Хмельницького національного університету

К. М. Скиба